ПРЕДЛАГАЧ:	Владата на Република Северна Македонија
ПРЕТСТАВНИЦИ:	м-р Гордана Димитриеска Кочоска, министер за финансии и проф. д-р Николче Јанкуловски, заменик на министерот за финансии
ПОВЕРЕНИЦИ:	д-р Андриана Матлиоска, државен секретар во Министерството за финансии и Иван Недев, раководител на сектор во Министерството за финансии

Предлог на закон
за изменување на Законот за издавање на обврзници на Република Северна Македонија за денационализација

Скопје, ноември 2026 година

ВОВЕД

I.ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со Законот за издавање на обврзници на Република Македонија за денационализација („Службен весник на Република Македонија“ бр.37/02, 89/08, 161/09, 6/12, 104/13, 33/15, 161/17 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.311/20, бр.39/22 и 74/24) е уреден начинот и постапката на издавање на обврзниците за денационализација, кои се даваат како надомест за имотот одземен во корист на државата врз основа на прописите со кои е вршено општо одземање и ограничување на сопственоста, врз основа на прописите за одземање на имот заради остварување на општокорисни цели, како и имот експроприран заради остварување на општокорисни цели, односно општ интерес, ако не се исполнети условите за враќање на имотот според одредбите за екпропријација и одземање без правна основа.

Во Законот се предвидени 25 емисии на обврзници за денационализација, а Владата на Република Северна Македонија со одлука годишно го утврдува износот на обврзниците што ќе се издаваат. Годишниот износ се утврдува врз основа на надоместокот даден во обврзници со решенијата кои станале правосилни во тековната година. Започнувајќи од 2002 година до сега Република Северна Македонија изврши дваесет и четири емисии на обврзници за денационализација во износ од 398,6 милиони евра. Состојбата на долгот по основ на издадените обврзници за денационализација заклучно со 30.06.2026 година изнесува 17,4 милиони евра.

Процесот на денационализација заврши во првостепена постапка, но дел од решенијата не се конечни, односно по истите се уште се водат управни спорови или се вратени од судовите на повторно постапување. За да се овозможи исплата по овие предмети по нивната правосилност, има потреба од зголемување на бројот на емисиите на обврзници за денационализација.

Со Предлогот на закон се предлага дополнително издавање на уште три емисии на обврзници за денационализација, со цел исплата на обврзниците кои ќе бидат утврдени со решенијата кои ќе станат конечни во претстојниот период.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Донесувањето на Законот за изменување на Законот за издавање на обврзници за денационализација е со цел зголемување на бројот на емисии на обврзници за денационализација од дваесет и пет на дваесет и осум, како би можело да се опфатат барањата за денационализација по кои се одлучува во повторна постапка, а за кои е потребно дополнително издавање на обврзници.

Законот за изменување чие донесување се предлага се заснова врз истите начела на кои се засновало донесувањето на основниот закон.

Основно решение што се предлага со законот е зголемување на бројот на емисии на обврзници за денационализација од дваесет пет на дваесет и осум.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

За спроведување на Законот што се предлага, потребни се финансиски средства во износ од околу 3 милиони евра за Дваесет и шестата и по 2 милиони евра за Дваесет и седмата емисија и Дваесет и осмата емисија на обврзници за денационализација.

Исплатата на обврзниците ќе се врши започнувајќи од 2027 година, во наредните десет години.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Спроведувањето на предложените изменувања и дополнувања на Законот не повлекува обезбедување на финансиски средства ниту повлекува материјални обврски за одделни субјекти.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ОБВРЗНИЦИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Во Законот за издавање на обврзници на Република Северна Македонија за денационализација („Службен весник на Република Македонија“ бр.37/02, 89/08, 161/09, 6/12, 104/13, 33/15, 161/17 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.311/20, 39/22 и 74/24), во член 2 во ставот 2 бројот „25“ се заменува со бројот „28“.

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Со член 1 од Предлогот на закон за изменување на Законот за издавање на обврзници на Република Северна Македонија за денационализација се предлага зголемување на бројот на емисии на обврзници за денационализација од дваесет и пет на дваесет и осум, за да се овозможи исплата по решенијата за денационализација кои сеуште не се конечни во управна постапка.

Со член 2 се уредува влегувањето во сила на Законот.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Одредбите кои се предлагаат во Предлог на закон се во меѓусебна поврзаност со одредбите од основниот закон.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Како резултат на дополнителните три емисии кои се предлагаат, со Предлогот на закон ќе се овозможи исплата по барањата за денационализација по кои се водат спорови, а во кои како надоместок ќе се дадат обврзници.

ТЕКСТ НА ОДРЕДБА ОД
ЗАКОНОТ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ОБВРЗНИЦИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА ДЕНАЦИОНАЛИЗАЦИЈА КОЈА СЕ ИЗМЕНУВА

Член 2

Република Северна Македонија издава обврзници за намирување на обврските по основа на надоместот кој во постапката за денационализација се дава во вид на обврзници (во натамошниот текст: обврзници за денационализација).

Република Северна Македонија во наредните 25 години ќе врши еднаш годишно по една емисија на обврзници за денационализација.

Владата на Република Северна Македонија, со одлука годишно го утврдува износот на обврзниците за денационализација кои се издаваат.

Годишниот износ на обврзниците за денационализација кои ќе се издаваат ќе зависи од висината на надоместокот утврден со конечни решенија во постапката за денационализација.